

Cauza C-513/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

9 august 2023

Instanța de trimitere:

Administrativen sad Pleven (Tribunalul Administrativ din Plevna, Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

28 iulie 2023

Reclamantă:

Obshtina Pleven (comuna Pleven, Bulgaria)

Pârât:

Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014–2020 (șeful autorității de management al Programului Operațional „Regiuni în dezvoltare” 2014–2020)

Obiectul procedurii principale

Pe rol, acțiunea formulată de o comună împotriva actului administrativ prin care i s-a aplicat o corecție financiară în cuantum de 25 % din cheltuielile eligibile, în legătură cu un contract pe care l-a încheiat, pentru unul dintre loturi, cu autoritatea contractantă în cadrul unei proceduri de achiziții publice.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea, în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (b) TFUE, a articolului 42 alineatul (3) litera (b) coroborat cu punctul 2 din anexa VII la Directiva 2014/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului, în special a formulării „sau echivalent” în ceea ce privește standardul ce trebuie respectat

Întrebarea preliminară

Articolul 42 alineatul (3) litera (b) coroborat cu punctul 2 din anexa VII la Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE trebuie interpretat în sensul că sunt permise o reglementare și o jurisprudență naționale potrivit cărora autoritatea publică contractantă este obligată să indice întotdeauna în anunțul de participare expresia „sau echivalent” în legătură cu standardul solicitat, chiar și atunci când trebuie respectat un standard armonizat în temeiul Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, respectiv în temeiul Directivei, abrogate, 89/106/CEE?

Dispoziții de drept și jurisprudența Uniunii

Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, considerentele (1), (2), (14) și (16), articolul 17 alineatul (1)

Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului, articolul 160

Regulamentul nr. 1303/2013, articolul 2 punctul 36 și articolul 152 alineatul (1); Regulamentul nr. 1083/2006, articolul 2 punctul 7

Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, articolul 42 și punctele 1 și 2 din anexa VII

Hotărârea Curții din 27 octombrie 2016, C-613/14, punctul 40, și Hotărârea din 17 decembrie 2020 în cauzele conexe C-475/19 P și 688/19 P, punctele 65 și 66

Dispoziții de drept național

Zakon za obshtestvenite porachki (Legea privind contractele de achiziții publice, denumită în continuare „ZOP”), articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 și alineatul (2), articolul 18 alineatul (1) punctul 12, articolul 48 alineatul (2), articolul 59 alineatul (2), articolul 107 punctul 1, articolul 112 alineatul (1) punctul 2 și articolul 181 alineatul (4)

Naredba Nr. RD-02-20-1 ot 5 fevruari 2015 za usloviyata i reda za vlagane na stroitelni produkti v stroezhite na Republika Balgaria (Ordinul nr. RD-02-20-1 din 5 februarie 2015 privind condițiile și procedura de încorporare a produselor pentru construcții în construcțiile din Republica Bulgaria), emis de Ministar na

regionalnoto razvitiie i blagoustroystvoto (ministrul dezvoltării regionale și lucrărilor public) (DV nr. 14 din 20 februarie 2015, în vigoare din 1 martie 2015)

Naredba za posochvane na nerednosti, predstavlyavashti osnovania za izvarshvane na finansovi korektsii, i protsentnite pokazateli za opredelyane razmera na finansovite korektsii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (Ordinul de stabilire a neregulilor care justifică impunerea de corecții financiare și a procentului corespunzător al corecțiilor în conformitate cu gestionarea resurselor provenite din fondurile structurale și de investiții europene) (emis în temeiul deciziei Consiliului de Miniștri nr. 57 din 28.3.2017, DV nr. 27 din 31.3.2017, în vigoare din 31.3.2017)

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În prezenta procedură judiciară se contestă decizia de aplicare a unei corecții financiare nr. RD-02-36-313 din 20.3.2023 a șefului autorității de management al Programului Operațional „Regiuni în dezvoltare” 2014-2020 (denumită în continuare „autoritatea de management”), prin intermediul căreia comunei Plevna i s-a aplicat o corecție financiară în cuantum de 25 % (douăzeci și cinci de procente) din cheltuielile eligibile în legătură cu contractul nr. BG16RFOP001-1.007-0004-C01-S-09 (IRO-2541)/23.3.2021, pe care l-a încheiat cu contractantul „DIKISTROY” EOOD în valoare de 1 449 180,17 leve bulgărești (BGN) fără TVA, respectiv de 1 739 016,20 BGN cu TVA. Cuantumul total al corecției financiare este de 434 754,05 BGN cu TVA.
- 2 Comuna Plevna este beneficiara din contractul administrativ nr. RD-02-37-44 din 10.7.2020 și din anexa 1 la acest contract, pe care l-a încheiat cu MRRB [Ministerstvo na regionalnoto razvitiie i blagoustroystvoto (Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice)], pentru acordarea de asistență financiară în cadrul axei de prioritate 1 „Dezvoltare urbană durabilă și integrată” din Programul Operațional „Regiuni în dezvoltare”, procedura BG16RFOP001-1.001-039 „Executarea planurilor integrate pentru renovare și dezvoltare urbană 2014–2020” în scopul realizării propunerii de proiect BG16RFOP001-1.007-0004 „Crearea unui mediu urban durabil în Plevna – etapa a 2-a”.
- 3 În legătură cu acest contract, ea a organizat o procedură de achiziții publice, și anume o procedură de selecție publică în sensul articolului 18 alineatul (1) punctul 12 din ZOP, denumită „Executarea de lucrări de construcție pentru renovarea obiectivelor liniare din perimetrul urban al Plevnei, constând în trei loturi”. În documentele achiziției sunt prevăzute de asemenea cerințele menționate în decizia care face obiectul procedurii.
- 4 Din numărul total de 17 oferte depuse, dintre care 6 pentru lotul nr. 1, după excluderea unei părți dintre participanți, comisia numită de primarul comunei prin dispoziția din octombrie 2022 a examinat, a evaluat și a selectat din ofertele depuse trei participanți pentru selecția pentru lotul nr. 1. După deschiderea ofertelor de preț au fost selectați doi participanți, pentru că al treilea își retrăsese

între timp oferta. Clasamentul participanților pentru lotul nr. 1 a fost stabilit prin decizia nr. RD-10-159/16.2.2021 a primarului comunei privind selecția contractanților pentru loturile scoase la licitație. Pe baza raportului președintelui comisiei, potrivit căruia denumirea licitației a fost greșită în procesele-verbale și în decizie, și pe baza corectării propuse de acesta, contractanții au fost stabiliți ulterior pentru fiecare lot, prin decizia nr. RD-10-186/19.2.2021 a primarului comunei. Pe baza acestei selecții, a fost încheiat contractul pentru lotul nr. 1 menționat la punctul 1 de mai sus. La acest contract s-a anexat o specificație tehnică și un program al lucrărilor.

5 Autorității de management i s-a înmănat un chestionar de control în scopul verificării, în care s-a exprimat suspiciunea unor nereguli, pe baza căreia s-a inițiat o procedură administrativă. Comunei i s-a adus la cunoștință suspiciunea existenței unor nereguli prin scrisoarea nr. 99-00-6-69/17.2.2023 și i s-a oferit posibilitatea să prezinte motive și dovezi scrise, pentru a combate constatările inițiale ale autorității de management, referitoare la nereguli. Comuna Plevna a formulat contestația nr. BG16RFGP001-1.007-0004-C02-M061 din 2.3.2023, în care a prezentat aceleași obiecții ca cele din cererea sa introductivă de instanță.

6 În cauza de pe rolul instanței de trimitere, a fost depusă și o scrisoare a Bulgarski Institut po standartizatsia (Institutul Bulgar de Standardizare, denumit în continuare „BIS”), în care sunt expuse următoarele considerații:

„Standardul bulgar BDS 624:1987 borduri din beton a fost înlocuit la 25.3.2005 de standardul bulgar aplicabil în prezent BDS EN 1340:2005 borduri din beton pentru pavaje. Cerințe și metode de încercare. El a făcut obiectul corectării BDS EN 1340:2005/AC:2006.

Standardul bulgar pentru introducerea standardului european BDS EN 60332-1-2:2006 Încercări ale cablurilor electrice și cu fibre optice supuse la foc – partea 1 – 2: Încercare la propagarea verticală a flăcării pe un conductor sau cablu izolat. Procedura pentru flacăra de tip preamestec de 1 kW este un standard unitar introdus la nivel internațional, și anume standardul IEC 60332-1-2:2004. El a făcut obiectul corectării IEC 60332-1-2: 2004/AMD1:2015 EDI, precum și a trei modificări: BDS EN 60332-1-2:2004/11:2015, BDS EN 60332-1- 2:2004/11:2017 și BDS EN 60332-1-2:2004/A12:2021.”

În ceea ce privește chestiunea dacă există standarde echivalente, în scrisoarea BIS se menționează următoarele: „În standardizare nu există conceptul de «standarde echivalente». Acesta rezultă din principiul de standardizare internațională, europeană și națională, potrivit căruia pentru un obiect poate exista doar un singur standard. Standardele cu numere de referință diferite sau aceleași numere, însă stabilite într-un alt an, nu pot fi echivalente.

Standardul BDS EN 1340:2005 este aplicabil în prezent și a înlocuit standardul BDS 624:1987, iar standardul BDS EN 60332-1-2:2006 este aplicabil în prezent și a înlocuit standardul BDS EN 50265-2-1:2002.

Dacă un standard european este introdus ca standard național, BIS, în calitate de organism de standardizare din Bulgaria, trebuie să anuleze standardul contrar, în scopul respectării principiului armonizării, care este un principiu-cheie al pieței europene libere.

Dacă se stabilește o nouă versiune a standardului, odată cu aceasta se anulează, de regulă, imediat versiunea anterioară. În anumite cazuri, această anulare este amânată pentru o anumită perioadă, în care se aplică ambele versiuni ale standardului – așa-numita perioadă a aplicării comune.”

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 7 Autoritatea de management pârâtă susține că la desfășurarea procedurii de achiziții au fost permise trei încălcări, dintre care numai prima stă la baza cererii preliminare, respectiv: încălcarea articolului 2 alineatul (2) și a articolului 48 alineatul (2) coroborate cu articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 din ZOP – criteriu de selecție nelegal. În specificația tehnică pentru lotul nr. 1 sunt stabilite următoarele standarde: – BDS 624-87; – BDS EN 1340:2005; – EN 60332-1-2. Autoritatea contractantă nu a prevăzut posibilitatea candidaților de a depune o ofertă echivalentă acestor standarde, ceea ce constituie o încălcare a articolului 48 alineatul (2) din ZOP, potrivit căruia fiecare trimitere la un standard, la o specificație, la o evaluarea tehnică, la o autorizație tehnică sau la un sistem tehnic de referință în sensul alineatul (1) punctul 2 este însoțită de mențiunea „sau echivalent”. Ținând seama de condiția astfel formulată, autoritatea de management consideră că autoritatea contractantă a limitat în mod neîntemeiat posibilitatea de participare a persoanelor care ar fi putut asigura executarea contractului folosind standarde echivalente. Încălcarea este considerabilă, având în vedere efectele financiare potențiale. Se subliniază faptul că produsele pentru construcții pentru proiectele de investiții trebuie să respecte, potrivit articolului 6 din Ordinul nr. RD-02-20-1 din 5 februarie 2015 privind condițiile și procedura de incorporare a produselor pentru construcții în construcțiile din Republica Bulgaria, cerințele privind proprietățile lor în conformitate cu specificațiile tehnice armonizate ale Regulamentului (UE) nr. 305/2011, cu regulamentele menționate la articolul 3 alineatul (3), cu regulamentele delegate menționate la articolul 3 alineatul (4) și cu cerințele naționale referitoare la scopul utilizării. Atunci când întocmește caietul de sarcini, autoritatea contractantă este totuși obligată să însoțească fiecare trimitere la un standard de mențiunea „sau echivalent”. În acest sens, se face trimitere la hotărârea nr. 7298 din 16 mai 2019 a VAS [Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă)] în cauza de contencios administrativ nr. 2451/2019.
- 8 În decizia atacată s-a reținut de asemenea o încălcare a articolului 160 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului, precum și nereguli în sensul articolului 2 punctul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. În opinia autorității de management, acestea au repercusiuni financiare, deoarece o

neregulă poate să existe și în cazul unui prejudiciu potențial pentru buget, fără a fi necesar să se dovedească existența unei consecințe financiare concrete. S-a menționat de asemenea că prima încălcare constituie, în special, o neregulă în sensul punctului 11 litera (b) din anexa 1 la articolul 2 alineatul (1) din Ordinul de stabilire a neregulilor care justifică impunerea de corecții financiare și a procentului corespunzător al corecțiilor în conformitate cu gestionarea resurselor provenite din fondurile ESI, pentru că această neregulă vizează aplicarea criteriilor de atribuire, care nu sunt discriminatorii pe motive naționale/regionale/locale, ci au ca efect limitarea accesului candidaților sau participanților la procedura de achiziții respectivă. Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Ordinul de stabilire a neregulilor, corecția financiară se determină în conformitate cu principiul proporționalității, fiind imposibilă în fapt cuantificarea exactă a consecințelor financiare ale încălcărilor. Corecția financiară a fost stabilită prin aplicarea maximumului de 25 %, în conformitate cu articolul 7 din Ordinul de stabilire a neregulilor.

- 9 Contestația formulată de comuna Plevna la 2 martie 2023 a fost respinsă ca nefondată de autoritatea de management.
- 10 Această decizie a fost contestată de reclamantă, comuna Plevna, care a susținut că este incompatibilă cu dreptul material. Ea susține că constatările autorității de management cu privire la încălcările pe care le-a săvârșit în calitate de autoritate publică contractantă cu ocazia licitației și a desfășurării procedurii de achiziții publice, precum și cu ocazia încheierii contractului care face obiectul procedurii sunt eronate, nefondate și incompatibile cu dispozițiile ZOP și ale ZUT [Zakon za ustroystvo na teritoriyata (Legea privind amenajarea teritoriului)]. În cererea introductivă se arată, cu privire la prima încălcare, că specificațiile tehnice pentru lotul nr. 1 fac trimitere la standardele BDS 624-87, BDS EN 1340:2005 și EN 60332-1-2 și că pentru participanți nu este prevăzută nicio posibilitate de a depune o ofertă echivalentă. Autoritatea de management susține că autoritatea publică contractantă a restrâns în mod neîntemeiat posibilitatea de participare a persoanelor care pot să depună o ofertă echivalentă pentru executarea contractului, ceea ce nu este adevărat pentru următoarele motive:
- 11 Standardul BDS 624:87 vizează încercarea materialelor, proprietățile, cerințele și metodele de încercare pentru ciment, prefabricate din beton nearmat pentru borduri, canale colectoare și elemente suplimentare, care, potrivit Bulgarski darzhaven standart (Standardul bulgar de stat), se folosesc pentru acoperirea suprafețelor de circulație și pentru acoperișuri. Totodată, standardul BDS EN 1340:2005 menționat este un „standard armonizat” în sensul Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții. La articolul 2 alineatul (2) din Ordinul nr. RD-02-20-1 din 5.2.2015 se precizează că „la proiectarea construcțiilor [...] se prevăd produse pentru construcții și se încorporează la executare, prin care se asigură respectarea cerințelor fundamentale pentru construcții potrivit anexei 1 la Regulamentul (UE) nr. 305/2011”. În aceste condiții, omisiunea de a introduce mențiunea „sau

echivalent” nu a descurajat potențiali candidați să participe la procedura de achiziții, astfel cum susține autoritatea de management, întrucât participanții ar fi trebuit să utilizeze astfel de borduri în conformitate cu ordinul și cu specificațiile tehnice, care corespund cerințelor Bulgarski darzhaven standart (Standardul bulgar de stat) sau standardelor armonizate în sensul Regulamentului (UE) nr. 305/2011. În speță, echivalentul BDS este standardul armonizat BDS EN, neexistând în această privință niciun alt standard echivalent, pentru că oricare alt standard încalcă Ordinul nr. RD-20-02-1 și Regulamentul (UE) nr. 305/2011. Autoritatea publică contractantă nu a respectat din punct de vedere formal articolul 48 alineatul (2) din ZOP, însă această încălcare formală nu a avut în niciun fel consecințe financiare, nu au apărut prejudicii în legătură cu resursele din fondurile ESI (fondurile structurale și de investiții europene) și nu este îndeplinit al treilea element constitutiv al neregulii.

- 12 În cererea introductivă se mai subliniază că standardul EN 60332-1-2 stabilește încercările la propagarea flăcărilor pe cabluri. Acest standard este un standard armonizat pentru încercarea rezistenței la propagarea verticală a flăcărilor pe un conductor sau cablu izolat ori pe un cablu de fibră optică, în anumite condiții. EN 60332-1-2 este un standard pentru încercarea cablurilor, aplicabil în general pe teritoriul Uniunii Europene, și menționat în specificațiile tehnice în legătură cu măsurile pasive de protecție împotriva incendiilor. În speță, standardul menționat EN 60332-1-2 este un standard armonizat în sensul Regulamentului (UE) nr. 305/2011, neexistând în această privință niciun alt standard echivalent, pentru că oricare alt standard încalcă Ordinul nr. RD-20-02-1 și Regulamentul (UE) nr. 305/2011. Autoritatea publică contractantă nu a respectat din punct de vedere formal articolul 48 alineatul (2) din ZOP, însă această încălcare formală nu a avut în niciun fel consecințe financiare, nu au apărut prejudicii în legătură cu resursele din fondurile ESI și nu este îndeplinit al treilea element constitutiv al neregulii.
- 13 Pentru aceste motive, reclamanta consideră că nu există nicio încălcare a articolului 2 alineatul (2) și a articolului 48 alineatul (2) coroborate cu articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 din ZOP, care constituie o neregulă în sensul punctului 11 din anexa 1 la articolul 2 alineatul (1) din Ordinul de stabilire a neregulilor și solicită, prin urmare, anularea în totalitate a deciziei, inclusiv în ceea ce privește constatarea unei încălcări de la punctul 1 din decizia atacată.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 14 Situația de fapt constatată astfel pune următoarele probleme relevante pentru aprecierea legalității deciziei atacate: există o neregulă în sensul articolului 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013 [sau al articolului 2 punctul 7 din Regulamentul nr. 1083/2006 raportat la articolul 152 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1303/2013], conform căruia o „neregulă” înseamnă orice încălcare a dreptului Uniunii, mai precis: 1. s-a dovedit o încălcare a unei dispoziții de drept al Uniunii din cauza acțiunii sau inacțiunii unui operator economic; 2. există un prejudiciu pentru bugetul Uniunii Europene, care s-a

produs sau se poate produce sub forma unei cheltuieli efectuate fără drept/în mod nejustificat și 3. există o legătură de cauzalitate între încălcare și prejudiciu?

- 15 În legătură cu încălcarea ilustrată în scopul prezentei cereri preliminare, menționată la punctul 1.1 din decizia atacată, instanța de trimitere trebuie, în special, să constate în hotărârea sa dacă această încălcare constituie:
- a) o atingere adusă punctului 11 litera (b) din anexa 1 la articolul 2 alineatul (1) din Ordinul de stabilire a neregulilor, în versiunea aplicabilă la momentul deciziei în litigiu privind aplicarea unei corecții financiare – punctul 11: „Utilizarea de: – motive de excludere, criteriile de selecție, criteriile de atribuire sau condiții pentru executarea contractului ori specificații tehnice, care nu sunt discriminatorii în înțelesul punctului 10 din prezenta anexă, dar care restrâng accesul candidaților sau participanților.”, litera (b) – cazurile în care au fost utilizate criteriile/condiții/specificații discriminatorii, dar în care există o concurență minimă, respectiv au fost depuse două sau mai multe oferte care îndeplinesc criteriile de selecție;
  - b) o atingere adusă articolului 2 alineatul (2) și articolului 48 alineatul (2) coroborate cu articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 din ZOP și
  - c) o atingere adusă articolului 160 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului.
- 16 Pentru lămurirea și răspunsul corect la unele dintre aceste întrebări, este necesară interpretarea anumitor dispoziții de drept al Uniunii, în special a unei directive a Parlamentului European și a Consiliului, care a fost transpusă în dreptul bulgar, ale căror scop și conținut sunt însă neclare în raport cu invocarea lipsei unei încălcări a articolului 2 alineatul (2) și a articolului 48 alineatul (2) coroborate cu articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 din ZOP.
- 17 În ceea ce privește mențiunea care lipsește din documente, și anume că este posibilă o ofertă pentru borduri și cabluri, echivalentă standardelor indicate, instanța a reținut pe larg următoarele: articolul 48 alineatul (2) din ZOP, despre care se afirmă că ar fi fost încălcat, prevede că fiecare trimitere la un standard, la o specificație, la o evaluare tehnică sau la o autorizație tehnică în sensul alineatului (1) punctul 2 este însoțită de mențiunea „sau echivalent”. În speță nu este contestat faptul că în documentele achiziției a lipsit o asemenea mențiune în privința standardelor.
- 18 Articolul 48 alineatul (2) din ZOP transpune în dreptul național Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, în special articolul 42 din aceasta. În conformitate cu articolul 42 alineatul (1) prima teză, specificațiile tehnice definite la punctul 1 din anexa VII sunt stabilite în documentele achiziției. Specificația tehnică descrie caracteristicile pe care trebuie să le întrunească lucrările, serviciile sau produsele. Potrivit articolului 42 alineatul (2), specificațiile tehnice permit accesul egal al operatorilor economici la

procedura de achiziție și nu au efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice. Potrivit articolului 42 alineatul (3) litera (b), fără a aduce atingere standardelor tehnice obligatorii de la nivel național, în măsura în care sunt compatibile cu legislația Uniunii, specificațiile tehnice se formulează în unul dintre următoarele moduri: [...] (b) făcând trimitere la specificații tehnice și, în ordinea preferinței, la standardele naționale care transpun standarde europene, la evaluări tehnice europene, specificații tehnice comune, standarde internaționale, alte sisteme de referință tehnice instituite de către organismele de standardizare europene sau – în lipsa oricăror dintre acestea – la standarde naționale, la acorduri tehnice naționale sau specificații tehnice naționale referitoare la proiectarea, calcularea și execuția lucrărilor și la utilizarea produselor; fiecare trimitere este însoțită de mențiunea „sau echivalent”;

- 19 Punctul 2 din anexa VII menționată prevede: „«standard» înseamnă o specificație tehnică adoptată de către un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, care nu este obligatorie și care este unul dintre următoarele: (a) «standard internațional» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare internațional și pus la dispoziția publicului; (b) «standard european» înseamnă un standard adoptat de o organizație de standardizare europeană și pus la dispoziția publicului; (c) «standard național» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare național și pus la dispoziția publicului.”
- 20 Astfel cum rezultă din aceste dispoziții, articolul 42 din directivă se referă la un „standard” în sensul de specificație tehnică adoptată de către un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, care nu este obligatorie.
- 21 Pe de altă parte, există Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului. Potrivit considerentelor (1) și (2) ale acestui regulament, normele statelor membre impun ca construcțiile să fie proiectate și executate în așa fel încât să nu pună în pericol siguranța persoanelor, a animalelor domestice și a bunurilor și să nu dăuneze mediului. Normele respective influențează în mod direct cerințele aplicabile produselor pentru construcții. Cerințele respective se reflectă, la rândul lor, în standardele naționale aplicabile produselor, autorizările tehnice naționale și alte specificații și dispoziții tehnice naționale privind produsele pentru construcții. Din cauza disparității acestora, respectivele cerințe sunt o piedică în calea schimburilor comerciale în interiorul Uniunii. În considerentul (14) se arată că atunci când utilizarea preconizată necesită respectarea de către produsele pentru construcții a unor niveluri-prag pentru orice caracteristici esențiale în statele membre, aceste niveluri ar trebui stabilite în cadrul specificațiilor tehnice armonizate. Potrivit considerentului (16) considerentul, nivelurile-prag stabilite de Comisie în temeiul prezentului regulament ar trebui să constituie valori general recunoscute pentru caracteristicile esențiale ale produsului pentru construcții vizat în ceea ce privește dispozițiile din

statele membre și ar trebui să asigure un nivel ridicat de protecție în sensul articolului 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

- 22 Ținând seama de considerațiile care precedă, standardele armonizate sunt stabilite de organismele europene de standardizare enumerate în anexa I la Directiva 98/34/CE, pe baza cererilor (denumite în continuare „mandate”) emise de către Comisie în conformitate cu articolul 6 din respectiva directivă în urma consultării Comitetului permanent pentru construcții menționat la articolul 64 din regulamentul menționat.
- 23 Natura juridică a acestor standarde armonizate a făcut obiectul jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene. Instanța de trimitere se raportează la Hotărârea Curții (Camera a treia) din 27 octombrie 2016, C-613/14, punctul 40: „Din cele care precedă rezultă că un standard armonizat precum cel în discuție în litigiul principal, adoptat în temeiul Directivei 89/106 și ale cărui referințe au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, face parte din dreptul Uniunii, întrucât prin trimitere la dispozițiile unui astfel de standard se stabilește dacă prezumția instituită la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 89/106 se aplică sau nu se aplică în cazul unui anumit produs.” Prezumția menționată înseamnă că statele membre consideră că produsele pentru construcții pot fi utilizate dacă permit executarea lucrărilor de construcții la care sunt folosite, cu condiția ca acestea din urmă să fie corect proiectate și realizate, să satisfacă cerințele esențiale prevăzute la articolul 3, atunci când aceste produse poartă marcajul CE, care indică faptul că ele satisfac toate dispozițiile prezentei directive, inclusiv procedurile de evaluare a conformității prevăzute în capitolul V și procedura prevăzută în capitolul III. Instanța face de asemenea trimitere la Hotărârea Curții (Camera întâi) din 17 decembrie 2020 în cauzele conexe C-475/19 P și C-688/19 P, punctele 65 și 66.
- 24 În privința bordurilor și a cablurilor, standardele menționate constituie în speță standarde armonizate în înțelesul regulamentului, astfel încât pot fi considerate obligatorii. Pentru acest motiv, se ridică întrebarea dacă sunt vizate de articolul 42 din Directiva privind achizițiile publice. De această întrebare depinde aprecierea aspectului dacă autoritatea contractantă are obligația sau dreptul de a cere o prestație echivalentă standardului respectiv. Este necesar să se aibă în vedere că potrivit scrisorii nr. 3527/7.06.2023 a BIS nu există alte standarde. La rândul său, BIS va răspunde la întrebarea dacă aceste standarde sunt obligatorii pentru produsele pentru construcții, și anume borduri și cabluri de energie electrică, pe care contractantul trebuie să le încorporeze în lucrare.
- 25 În conformitate cu articolul 267 al treilea paragraf TFUE, competența de interpretare a dreptului Uniunii revine exclusiv Curții de Justiție a Uniunii Europene. Completul de judecată al instanței de trimitere constată, după examinarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, că aceasta nu s-a pronunțat asupra acestei întrebări sau a unei întrebări echivalente în nicio procedură de interpretare sau de declarare a nulității. Prezenta cerere preliminară este formulată la inițiativa instanței sesizate. Având în vedere considerațiile ce

precedă, se impune suspendarea judecății în cauză și sesizarea Curții cu o cerere preliminară.

DOCUMENT DE LUCRU